

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 4. De Professione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

subeatque experimenta & ordini deseruiat: ab illo autem vicissim nutriatur abque alio contractu, vel onere. Denique usus & experientia generalis ita faciendum suadet. Similiter si Novitius ingrediens Monasterio donasset aliquid non tenetur reddere nisi eam partem, quam non consumpsit pro rata temporis. *Barb. l. cit. Dian. par. 3. tr. 2. Res. 16. Escobar. tract. 6. exam. 7. c. 2. n. 29.*

XIII. Novitio, quam diu in probatione est, non licet Matrimonium contrahere. *Gloss. in c. Beneficium V. conferendum.* Si tamen contraxerit, validum est, sed continuo dimitti debet, ne Monasterii fruges frustra consumat. Si non abierit, eorum, quæ absomit restitutionem facere tenetur, computando à die contractus initi. Licet autem voluntatem mutare, & continuare probationem, si forte ad professionem suo tempore faciendam à Deo impellatur. Si post contracta sponsalia habitum susceperit, ipse quidem manebit obligatus, sponsa verò minimè, sed cum quocunque alio contrahere poterit. *V. Suarez III. de relig. l. 5. c. 11. num. 8.*

XIV. Nulla renunciatio bonorum aut donatio à Novitio facta ante duos menses proximos professioni valida est, quamvis iuramentum accederet. Ita statuit *Con. Trid. Sess. 25. c. 16.* ubi Congregatio declaravit Novitium qui sui juris est, & parentes non habet, non posse in Religionis ingressu præter victum donare aliquid monasterio amore Dei. Ratio sumitur ex damnis, & incommodis, quæ oriri solent ex eiusmodi donationibus, quando Novitii mutant propositum suum, nec ad professionem perveniunt.

NOTA. Prædictam Concilii prohibitionem, ut bene animadvertit. *Rodericus par. 2. q. 48. art. 16.* non habere locum in Novitius Societatis Jesu, quia illorum professio in multos annos differtur, juxta dispositionem. *Exam. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. Roder. Tom. 1. q. 37. art. 2.*

XV Vota Novitiorum omnia sive sint peregrinationis, sive alterius pii operis tempore probationis usque ad professionem factam cessant quoad obligationem, nisi ejusmodi sint, quæ cum conluetis exercitiis impleri commodè queant. Licet etiam Prælati Novitiorum vota in sæculo nuncupata commutare in opera pietatis quotidiana, puta, psalmodiam, orationem, jejunia, & similia. Irritare verò permillum non est, ut *Navarr. c. 22. n. 9.* advertit, quia Prælati in Novitios non habent potestatem dominativam, sed spirituales tantum. Quomodo autem ejusmodi vota extinguantur per Professionem §. seq. dicemus. *V. Sotol. 7. de just. art. 1. Silv. votum IV. n. 2. Azor. l. 1. c. 17. q. 3. Suarez. III. de Relig. l. 5. c. 11. n. 9. Navarr. c. 17. n. 65. Roderic. Tom. 1. q. 25. art. 8. Alcoer. in Summâ c. 16. Fill. Tr. 26. c. 8. n. 242. Sanch. l. 9. de Matrim. disp. 39. n. 43. & seqq.*

§. IV.

De Professione.

I. **P**rofessio duplex est, expressa, & tacita *c. 1. de Regularibus in 6.* Expressa peragitur verbo, vel scripto, vel utroque simul. Certa verborum forma nulla est, sed sufficit quæcunque votorum nuncupationi æquivalens. Tacita

tribus

tribus modis fieri potest. *Primo* si quis anno probationis completo habitum Professis proprium & usitatum à Novitiorum habitu distinctum triduo gestaverit *c. ad nostram de Regular. c. Constitutio- num: eod. in 6.* *Secundo* si tali habitu indutus etiam ante triduum exactum actum aliquem exerceat solis Professis competentem v. g. in Capitulo suffragium ferat *c. vidua de Regular.* *Tertio* si anno continuo habitum in Ordine tulerit, in quo nimirum nullus est manifesta distinctio inter habitum professorum, & Novitiorum. *Clem. Eos. de regularibus.* Quocirca ad vitandam obligationem, vel ante anni finem deponendus habitus est, vel protestatio facienda, nunquam edendi professionem, quia talis protestatio tollit presumptionem de voluntate, & consensu in professionem. Nec de his tacitis professionibus, ubi nihil de requisitis deest, à *Concil. Trid.* quicquam immutatum est *Sess. 25. c. 15.* ut non uno loco Congregatio declaravit. *V. Barbof. in Collectan. in Concil. Trident. Regin. l. 18. c. 26. Silv. Religio III.*

II. Ut Professio expressa vel tacita in Ordine quocunque valida sit, tres conditiones requiruntur. *Prima* est aptitudo personæ voventis, sublato omni impedimento. Ubi quondam cum matrimonio comparationem habet. *Secunda* consensus & acceptatio, illius, ad quem pertinet suscipere, & admittere *c. ad Apostolicam de Regular.* *Tertia*, ut actus professionis liber sit nullâ vi, metu injusto, aut dolo extortus, *c. 1. de iis que vi. Et. ult. Qu. Clerici voventes jun. Gloss. V. Vel modica.* Eiusmodi vis censetur v. g. si Novitius incarceratus sit, si fame maceretur, aliilve

ærumnis, quia vel manere, vel profiteri renuit. Quin etiam metus reverentialis injustè incussus quamvis communiter sufficere non existimatur ad infirmandam professionem, si concurrant alia, quæ difficile est abigere, puta precum importunitas, blanditiæ, indignatio, & offensio cognatorum, & similia, irritam aliquando reddere professionem poterit. *Sily V. Religio III. num. 11. Diana par. 4. tr. 3. resol. 55. Less. l. 2. c. 17. Conj. g. Tom. 11. Disp. 28. Layman l. 4. Tract. 5. c. 5. Rodrig. Tom. III. q. 17. Vallensis l. 3. tit. 3. §. 3. Escobar. tract. 6. Exam. 7. c. 3. n. 37. Lugo de justit. D. 22. Sect. 2. n. 267.*

III. Cùm professio invalida est propter defectum aliquem ex conditionibus requisitis, nullam penitus obligationem relinquit, nec impedimentum matrimonio adfert. In foro externo autem si litigetur, onus probandi incumbit illi, qui invalidam professionem esse dicit, ipsi nimirum professo, idque tantum intra quinquennium à die professionis, ut *Concil. Trid. declaravit Sess. 25. c. 19.* Si non fecerit, ad servanda vota, quasi verè professus adiget, quia præsumitur intra tantum temporis ratificasse professionem factam. Ipse tamen in conscientiam suam obligatus non est, seque fugam, vel alio modo liberare potest, dummodò scandalum absit. *Navar. l. 1. Consil. 9. & 89. Sanch. l. 7. de matrim. Disp. 37. Less. c. 41. D. 7. Laym. l. 4. tr. 5. c. 5. n. 7.*

IV. Professio religiosa per Procuratorem fieri potest. Generaliter enim per Procuratorem fiunt omnia, quæ jus non prohibet *l. 1. §. V usufruct ff. de procurat. & c. Potest quis de Reg. iur. in 6.* Potest quis facere per alium, quod potest facere per seipsum.

Bb

seipsum.

seipsum. Equidem in multis, ut Dynus declarat, prædicta Regula fallit, non tamen in materia Votorum, & professionis, de qua agimus. *V. Gloss. in c. qui ad agendum de procur. in 6. ubi cum multi excepti casus numerentur, professionis nulla mentio fit. Azor. l. l. 12. c. 5. q. 5. Sylv. v. Religio III. q. 15. Em. Sa. Religio n. 14. Suar. III. l. 6. c. 12. n. 22. Roder. III. q. 17. art. 13.*

V Ad professionem religiosam requiritur, & sufficit trium votorum, Paupertatis, Castitatis, & obedientiæ solennis nuncupatio in Religione approbata. Atque hic est sensus communis Doctorum omnium, & totius Ecclesiæ. *c. cum ad Monaster. n. 6. de statu Monach.* In quo autem solennitas voti consistat, non eadem omnium opinio est. Duæ præferuntur, una, consistere in traditione, qua se persona tradit, & quasi mancipat Ordini per Prælatum, qui reciprocè obligat se, & ordinem, acceptando prædictam traditionem, & personam voventis. *Ita cum S. Thom. multi veteres.* Ex recentioribus Soto Arragonius, & alii apud Suarium Tom. III. de Relig. l. 2. c. 7. Azor. l. l. 12. c. 6. Altera opinio est, consistere in celebritate & formula à Jure Canonico præscripta, ita ut si v. g. Petrus castitatem perpetuam voveat, & eandem Paulus, hujus votum simplex sit, illius verò solenne, ob id tantum, quia fit cum illa cæremonia, & modo, quem Ecclesia requirit. Ita post alios Azor. *loc. cit. & Sanch. l. 5. Mor. c. 1. n. 11. & seq.* copiosè declarans. Unde inferitur, vim & effectum voti solennis non ex natura rei, sed sola Ecclesiæ constitutione manare, ita, ut Votum Castitatis in Religione, & in eo, qui Sacros Ordines suscipit, censeatur dirimere Matrimonium,

quia sic ab Ecclesia definitum est, ut expressè legitur in *c. quod votum. de voto & voti redempt. in 6. Vbi Bonifacius Papa, Nos attendentes quod voti solennitas ex sola constitutione Ecclesiæ est inventa, præsentis oraculo sanctionis declarandum duximus, illud solùm Votum dici debere solenne, quantum ad post matrimonium contractum dirimendum, quod solennizatum fuerit per susceptionem ordinis sacri, aut per professionem expressam, vel tacitam factam alicui de Religionibus per Sedem Apostolicam approbatis; reliqua verò vota rescindere non posse matrimonia post contracta. Ita tunc temporis in Ecclesia servabatur; nunc jure novo Votum Castitatis simplex, quod Societatis Jesu religiosi post biennium probationis edunt, æquè Matrimonium dirimit, atque professio, quamvis ipsi non profiteantur, ut patet ex Bulla, Ascendente Domino Greg. XIII. Pauli III. Iulii III. Pii IV. & Pii V. Constit. Soc. IESV parte 5. c. 4. Suar. iv. de relig. l. 4. c. 1. Sanch. l. 7. de Matrim. D. 25. n. 2 & l. 5. Moral. c. 1. n. 6. Vasq. 12. q. 96. art. 4. D. 165. c. 2. Azor. l. l. 12. c. 6. q. 2. Laym. l. 4. tr. 5. c. i. Dixi Vota illa requiri, & sufficere, quod ita explicari potest. Status vitæ religiosæ tribus modis considerari potest. *Primo*, ut est holocaustum, quo totum se Deo consecrat Religiosus. *Secundo*, ut est modus vivendi secundum perfectionem, ad quam tendit. *Tertio*, ut est separatio ab iis, quæ impediunt sanctitatem vitæ. Si primo modo consideretur, manifestum est non fieri holocaustum, ubi non offeruntur omnia Deo. Si secundo modo, nullus ad perfectionem aspirare potest, nisi exuat affectum erga caduca bona, & voluptatem*

tem

tem corporis, ac proprietatem voluntatis. Si tertio modo consideretur, constat præcipua melioris vitæ impedimenta esse cupiditatem rerum terrenarum, oblectamenta carnis, & proprium iudicium. His omnibus opponitur directè Paupertas, Castitas, & obedientia Religiosa, in quibus consistere professionem diximus. Non dubium est, alias quoque Virtutes ad vitæ perfectionem desiderari, puta humilitatem, patientiam, & similes. At in prædictis ad unum omnes continentur, quia obedientia promittitur non nudè, & simpliciter, sed secundum uniuscujusque Ordinis Regulam, & Constitutiones, quæ omnimodam vitiorum extirpationem & virtutum institutionem præscribunt. *V. Lesium c. 41. dub. 1. Valentiam tom. III. disp. 10. q. 4. pun. 2.*

VI. Religiosæ professionis effectus sunt undecim 1. Professio incorporat Ordini, facitque membrum illius, ita ut separare se pro libitu nequeat, habeatque jus superior reducendi illum, ac puniendi, quemadmodum fugitivis militibus accidere videmus. Ordo vicissim illi obligatur ad omnia illa præstanda, quæ secundum Regulam uniuscujusque Ordinis consueta & necessaria sunt. Hic effectus ab obedientiæ voto manat, cui annexa est traditio. An autem ex ejusmodi traditione nascatur obligatio justitiæ, an fidelitatis tantum, & observantiæ, inter Doctores controversatur. Esse simul justitiæ censet *Lesius c. 41. num. 67.* quia utriusque partis, id est, tam voventis, quam recipientis præter honorem DEI, & salutem animæ utilitas intenditur: quemadmodum inter

milites, & Ducem. Quæ opinio probabilis est. 2. Effectus est, inhabilem reddere ad contrahendum Matrimonium, ita ut ejusmodi contractus quocumque modo, & ritu initus nullam validitatem habeat. *c. quod votum. de voto in 6. ubi Bonifacius VIII.* Quod votum debeat dici solenne, atque ad derimendum Matrimonium efficax, nos consulere voluisti. Nos igitur attendentes, quod voti solennitas ex sola institutione Ecclesiæ inventa est; matrimonii verò vinculum ab ipso Ecclesiæ capite, rerum omnium conditore ipsum in Paradyso instituente unionem, & indissolubilitatem accepit: præsentis declarandum duximus oraculo sanctionis, illud solum votum debere dici solenne, quantum ad post contractum matrimonium dirimendum, quod solennizatum fuerit per suspensionem sacri ordinis: aut per professionem expressam, vel tacitam factam alicui de Religionibus per Sedem Apostolicam approbatis. Reliqua verò vota etsi quandoq; matrimonium impediunt contrahendum, rescindere non possunt matrimonia post contracta. Ita *Bonifacius.* Vnde colligimus solo Ecclesiastico jure professi matrimonium irritari: quod antiquissimum esse patet ex *Conc. Cartha. c. 104. cui S. August.* interfuit, & ex aliis multis Canonibus. *27. quest. 1. c. Viduas ex Gregorio. c. Quæ autem Innoc. 1. c. Impudicas ex Conc. Tribur. V. Azor. l. 1. c. 6. Bellarm. l. 1. de Matrim. c. 21. Sanch. l. 7. de Matrim. disp. 26. 3.* Professio Matrimonium ratum, & necdum consummatum dissolvit. *Concil. Trident. Sess. 24. can. 6.* Quo autem jure id fiat, non una omni m

Bb 2 opinio

opinio est. Placet illorum, qui solo jure Ecclesiastico fieri censent, quod ab Apostolorum temporibus huc usque traductum, & observatum sit. Etenim solenne & simplex votum ejusdem naturæ est: per simplex autem non derimitur per se matrimonium antea contractum: ergo nec per solenne. Præterea si quis in Religione non approbatâ profiteatur, Votum castitatis, non habet effectum illum ex naturâ suâ. Ergo nec in approbata. Denique quod dissolvatur matrimoniû Voto Castitatis, provenit ex ipsius solennitate: hanc verò ex sola Ecclesiæ constitutione habet. *Suarez IV. de Relig. l. 2. c. 7. Less. c. 41. dub. 8. n. 69. Henrig. l. xi. c. 8. n. 6. Sanch. l. 2. de matrim. D. 18. Laym. l. 5. tr. 10. par. 3. c. 6. n. 8. Medina. l. 5. de contin. c. 86. 4.* Privat omni dominio bonorum mobilium, & immobilium *c. quia ingredientibus 19. q. 3. & c. 9. Si qua mulier ibid.* quod caput ex Jure civili sumptum est. *Auth. de sanctiss. Episc. Collat. 9.* Hoc enim paupertatis Evangelicæ perfectio requirit secundum illud *Matth. 19. v. 21.* Si vis perfectus esse, vade, vende omnia, quæ habes, & da pauperibus. Hinc fit, ut Professus ad dominium bonorum temporalium inhabilis, non tamen incapax reddatur, quia radix domini est natura rationalis. Inhabilitas verò ex duabus causis pendet. Una est traditio, de qua supra n. 5. altera est Ecclesiæ Constitutio, ut *n. eod.* explicavimus. 5. Voto paupertatis religiosæ profectus exiit & privatur omni potestate utendi rebus arbitrio suo, seu absque dependentia, & voluntate superioris. In hoc enim essentialiter religiosa paupertas consistit, ut quis nulla re uti

possit, vel disponere de illa, nisi quando, & quomodo visum fuerit Superiori. Quamobrem omnis donatio, contractus, & obligatio facta sine consensu Prælati irrita est, & quicumque eatenus à professis aliquid acceperit, ad restitutionem tenetur. *Lessius c. 41. D. 9. Suarez III. de Relig. l. 8. cap. 15. 6.* Professio tollit omnia vota simplicia prius facta, etiam suscipiendi Ordinem strictiorem, eaque commutat in vota solennia Religionis quam vovens actu proficitur *c. Scriptura 4. de Vo. & c. Qui post votum 5. de Regularibus in 6. ubi legimus.* Qui post votum à se de recta religione intranda emissum, religionem aliam, laxioremque ingreditur, & proficitur in ipsa, potest voto non obstante priori, cui tanquam simplici, per secundum solenne noscitur derogatum, manere licet in eadem. Pro voto tamen non completo erit eidem pœnitentia imponenda. Idem de piis juramentis dicendum *Layman. l. 5. tract. 5. c. 10. Roder. l. 9. 25. art. 8.* Commutationem illam fieri per veram solutionem existimat *Paludanus*, eò quod professio religiosa virtualiter contineat omnes alias obligationes. *V. Suarez III. de Relig. c. 14. Tuschum in V. Monachus Concl. 31. 4. Barbosa c. Scriptura de Voto. 7.* Omnia peccata deleta est, reatum pœnæ peccatis debita, ut cum *S. Thoma 220. quest. 189. art. 3.* plerique docent: ob eamque causam à Sanctis Patribus baptismo comparatur, ut pluribus exponit *Hier. Platus l. 1. c. 13. Barbosa loc. cit. num. 5.* Etenim religiosa professio est quasi mors quædam, & totius vitæ mutatio, per quam Deo consecramur: ac proinde conveniens est,

est, ut pro tam liberali, ac profusa oblatione Deus vicissim se benignum exhibeat, & omne debitum condonet. *Dico*, conueniens esse, quia non omnino certum est, sed ex mero Dei beneplacito pendet, quemadmodum Suarius bene animadvertit *To. 3. De Reb. l. 6 c. 13.* arguens illos, qui ita comparant professionem baptismi, ut velint per eam ex opere operato peccata remitti. *Layman. c. 10.* affirmat, remissionem peccatorum certius obtineri per Indulgentiam plenariam. Idem fieri in reuocatione Votorum. 8. Professio religiosa tollit irregularitatem, quæ est ex defectu natalium. *c. 1. de fil. presb. & c. 1. D. 56.* Alias irregularitates iure communi non tolluntur, autem specialibus privilegijs Ordinum. Adde, irregularitatem prædictam sic tolli, ut tamen non possit eligi in Prælatum, nec accipere beneficium habens curam animarum. *Comitolus l. 1. Q. 106. n. 8.* non tolli irregularitates ex delicto docet, & minimè omnium eam, quæ ex homicidio oritur, & bigamia. Contrarium à *Glo. asseritur in c. ult. de fil. presb. V. Barb. in Prætermisissis c. Cum deputati. De iudicijs Less. 41. D. 8. n. 73. Tolet. l. 1. c. 89. n. 73. Tolet. l. 1. c. 89. nu. 2. Filluc. Tr. 20. c. 10. n. 258.* qui annotat, in irregularitatibus facilius cum religiosis, quam laicis dispensari, eaque propter quibusdam doceri, omnem irregularitatem tolli per religiosam professionem.

9. Per professionem acquiritur ius ad victum, seu alimoniam ex communi, aut per portionem privilegiatam, ut quilibet Canonicus habet. *Ostiens in c. super ordinata, & Panorm. eo. Layman in defens. iustap. 8.* Quocirca Monasterium, vel Ordo necessaria præbere tenetur, siue sanus,

siue ægrotus, utilis, aut inutilis fuerit professus. *Navar. in Comm. 2. de Regular. nu. 65.* Imò licet eiectus sit. *V. Barbos. in c. ne religiosi. de Regularib.* Idem *Navar. in Com. 3. à num. 25.* multis probat, non repugnare religiosæ paupertati, si detur unicuique religioso pro victu & amictu vel certa pecunia, vel annua, aut mensua portio, quam suo commodo, & incommodo absumat. Imò sic profiteri licet, ut domi suæ religiosus maneat, & ex certa bonorum suorum portione vivat. *Barb. in c. Insinuante qui clerici, vel vocantes.*

10. Dubium est quo à civili foro liberet professio, videlicet, an Iudex sæcularis cognoscere possit de crimine ante professionem commissio? *Navar. in Comm. 2. de Reg. nu. 63.* negat simpliciter, Iudicem sæcularem cognoscere posse, aut iudicare de factis ante, vel post monachismum. *c. Non dubium. de sent. excom. & c. 2. de fo. comp. At Rodericus to. 2. Q. 2. ar. 3.* bene limitat, nisi crimen ante ingressum religionis commissum sit, de quæ eo apud Iudicem sæcularem instituta quæstio. Tunc enim quis in fraudem Legis, & confisio eludendi iustitiam præsumitur conuolasse ad Religionem, non permittitur frui privilegio fori, aliàs Religiosis concessio. *V. Ball. Sixti V. Cum de omnibus. & ad Romanum apud Rod. l. cit.*

11. Professio religiosa tollit maculam, quoad actus temporales, V. g. si quis damnatus esset de crimine furti, aut perurii, ita ut ad testimonium postea in iudicio, & similes actus legitimos admitti possit. *Auth. de Monachis Coll. 1.* Conversationis monachalis vita sic est honesta, ut omnem quidem humanam hominis maculam

lam abstergat. *Glo. Abb & alii in c. Depu-
tati. de iudiciis.* De nota ingratitude,
propter quam alioquin exheredari filius
potest *Novella 123. rela. in c. 19 q. 3. c. ult.*
specialiter cautum est, aboleri per ingrel-
sum Religionis & professionem. Non li-
ceat parentibus liberos, vel liberis paren-
tes ab hereditate repellere monachos fa-
ctos: quamvis dum laici fuerant, in cau-
sam ingratitude incidierint. *V. Covarr.
in c. Raynut. Sanchez l. 5. Moral. c. 5. nu. 33.
Zerola V. Monachi Par. 2. Layman. l. 5. tr. 5.
c. 10. ci. fin.* Conveniens enim videtur, ut
prioris delicti macula per susceptionem
melioris instituti, saltem quoad actus tem-
porales deleatur *Argum. Auth. de Monach
Glo. in l. Deo nobis C. De episc. & Clericis.*

Notat *Roder. III. Q. 17. art. 9.* ex con-
cessione *Leonis X.* facta Ordini Fratrum
Minorum eos, qui gravissimis delictis in-
famati, reticendo illa dolose profes-
sionem fecerunt, à domibus & Conventibus
expelli, & removeri posse, ne morbida
pecus ovile corrumpat. Vnde sequitur,
nō quamlibet maculam professione elui.

VII. Quamvis religiosa professio ex
parte voventis perpetua sit, ita ut seipsum
nemo eximere queat, ex rationabili cau-
sa tamen à summo Pontifice relaxari po-
test. Ita communiter omnes Canonistas
sentire testis est *Navar. c. 12. num. 77.* Ac
primo quidem relaxari posse Votum Ca-
stitatis perpetuæ, patet ex *c. Vn. de vo. in
6. & Constitut. Greg. XIII. Ascend. domino.*
ubi dicitur solennitatem voti ab ecclesia
introducendam esse. Vnde necessariò sequi-
tur, ab eadem tolli posse. Illa igitur subla-
ta votum erit simplex, cuius dispensatio-
nem summo Pontifici nemo negat. *V. di-
Et n. V. Superius. Imo Suarez. 3. de relig. l.*

6. c. 16. n. 9. docet, quamvis ex iure divino
solennitas voto Castitatis annexa foret,
adhuc solui, & relaxari posse. Nam alia
sunt juris divini præcipientis, alia insti-
tuentis tantum. Quamvis ergo institutum
iure divino foret, ut per Votum Castitatis
solenne Matrimonium solvatur, à Ponti-
fice dispensari poterit. Ut autem dicamus
contrarium à Christo mandatum esse, ni-
hil urget. Accedunt exempla iam pridem
factæ dispensationis. *Alexander III.* cum
Nicolaio Iustiniano monacho dispensa-
vit, ut uxorem duceret: qui sex filiis, & tri-
bus filiabus susceptis ad monasterium re-
diit, & postea miraculis claruit. Idem in
rege Arragoniæ, & Constantiæ, Regis Si-
ciliæ filia factum legimus apud Paludanū,
& Platinam. *Alexandrum VI.* dispensasse
cum Cæsare Diacono Cardinali, ut uxorem
duceret filiam Ducis Valentis scribit
Arnaldus Albertinus. Nostris, quoque
temporibus *ast Suar. l. cit.* factum esse di-
citur. Idem confirmant dispensationes in
matrimonio rato factæ, quas constat ali-
quando indultas esse: cuiusmodi Bullam à
Greg. XIII. profectam, & à se visam Sua-
rius testatur. Vnde sequitur multò magis
dispensari posse in Voto solenni castitatis.
Nil mirum igitur, si idem *Greg. XIII.* dis-
pensavit cum fratre Cardinalis Ioyosæ Sa-
cerdote, & professo, ac Provinciali Ordini
Capucinorum, ut matrimonium ini-
ret, teste *Barthol. à S. Fausto. V. Barbof. in
c. Non est. de Voto. & Voti redempt.* Hæc de
Castitate. In Voto Paupertatis, & Obe-
dientiæ similiter dispensari posse à for-
tiori colligimus. Fac, necessarium esse ut
ex Monocho fiat Princeps, vel Iudex sæ-
cularis tum propter reip. salutem, tum prop-
ter generis sui conservationem, nunquid
Obedien-

Obedientiæ vinculo, & paupertatis angustijs liberari poterit iuxta illud. *S. Bern. l. De prac. & dispens. c. 4.* Vbi necessitas fuerit ad utilitatem ecclesiæ, qui potestatem habet, dispense.

VIII. Qui præterdit, se per vim, aut metum ingressum esse Religionem, aut dicit ante ætatem debitam professum esse, aut quid simile, volitque habitum dimittere quacunque de causa, aut etiam cum habitu discedere. nõ audiatur, nisi intra quinquennium tantum à die professionis: & tunc non aliter, nisi causas, quas præterderit, deduxerit coram Superiore suo, & Ordinario. Quòd si antea habitum sponte dimiserit: nullatenus ad allegandam quamcunque causam admittatur, sed ad monasterium redire cogatur, & tanquam Apostata puniatur: interim verò nullo suæ Religionis privilegio iuuetur. *Concil. Tr. Sess. 25. c. 19.* Superest modò, ut singulorum Votorum obligationes, quantum instituti nostri ratio exigit, declaremus.

§ V.

De Paupertate Religiosa.

QVOD Votum Paupertatis religiosæ attingit, multiplicem obligationem habet.

Primò enim nullius rei dominium obtinere potest Professus, sed rebus omnibus dependenter à voluntate Superioris natus debet. *c. Cum ad monasterium de statu Monach. ubi Innoc. 3. Abbatibus & Conventui Sublacensibus scribens.* Prohibemus, ait, distinctè in virtute obedientiæ, sub obtestatione divini iudicii, ne quis Monachorum proprium aliquo modo possideat: sed si quis aliquid habeat proprii, totum in conventui resignet. *V. § prac. m. 6. Perez.*

in Reg. S. Bened. c. 33.

Secundò, nihil dare, donare aut alienare potest absque consensu Superioris: & quicquid secus egerit, irritum est. Pari modo, si procurator vel Curator constitutus sit, nihil arbitrato suo disponere ei licet. *c. Non dicatis 12. q. 1.*

Tertiò ex iis, quæ cum facultate ad usum suum habet, non potest quicquam mutuum vel commodatum dare. In rebus parvis tamen, & crebro occurrentibus censetur esse facultas tacita, & generalis saltem ad breve tempus. *Az. 1. l. 12. c. 12. q. 4.*

Quartiò ab extraneis & domesticis absque consensu Superioris rem nullam accipere potest, uti nec retinere. Si quid alicui, ait *Innoc. l. cit.* fuerit specialiter destinatum, non præsumat illud accipere sed Abbati, vel Priori, vel Cellario detur.

Quintiò. Si quid ex domo esculenti, poculenti aut cuiuscunque alterius rei usurpari, invito Superiore, furtum committit pro rei mensura parvum, aut magnum. *Az. l. cit. q. 5.*

Sextiò, Non debet celare, vel abscondere quicquam, ne à Superiore deprehendatur. Illud enim comuniter existimatur signum proprietatis esse. *c. Super quodam. C. c. Cùm ad monasterium de statu Monach. ubi DD. notant proprium dici, quicquid cellas Prælati, vel contra ipsius voluntatem tenes.* Verum hic notat *Rodericus tom. 3. q. 19. art. 10.* duobus modis à Religioso occultari re sine facultate acceptam. 1. ne illa spoliatur. 2. Ne à Superiore deprehensus reprehendatur, cui tamè relinquere paratus est, si auferre velit. Priori modo peccare mortaliter, posteriore non item. Adde quoque à gravi peccato excusari, si res exigua sit. Quæ verò talis censeri debeat,